

SLOVENSKI PRIJATEL.

Izhaja enkrat
v mesecu.

Za cerkev, šolo in dom.

Velja na leto
4 fl. po pošti.

Št. 3.

15. marca 1863.

XII. tečaj.

Postne pridige.

(Sveti križev pot. Gov. J. Škbc.)

Pridiga za sv. Jožefa.

IX. štacijon: Jezus pade tretjič pod križem.

„Na zemljo je padel na svoj obraz.“
Jos. 7, 6.

V v o d.

Mislím, da se še spominjate besed, ktere je Jezus Jeruzalemskim ženam govoril. Te Jezusove besede so bile slednje opominovanje za Jude. Ko bi si bili tudi Judje te Jezusove besede k sercu vzeli, se k Jezusu obrnili in se spokorili, bi gotovo pa tudi pri Jezusu vsmiljenja našli in ušli pravični šibi božji, ktera jim je bila namenjena; saj: „Gospod“, piše sv. apostel Peter, „poterpežljivo z nami ravna, ker noče, da bi bili nekteri pogubljeni, temuč da bi se vsi k pokori obrnili.“ — Pa Judje od spreobrnjenja nočejo kaj čuti, temuč ostanejo slepi in terdovratni. Še zmenijo se ne za Jezusove mile besede, ampak še hujše ga preklinjajo, tepejo in sujejo. „Le na križ ž njim! na križ!“ vsi zdijvani vpíjejo. — S težkim srcem stopa Jezus naprej, naprej na goro Kalvarijo. Spet se mu stemni pred očmi. — On popolnoma oslabi. — Težki križ ga v tretjič podere, da pade na terde tla!

„Oh, Jezus omedli,
Pod križem spet leži,
Naj vendar se zbudi,
Kdor še v pregrehah spi,

In ravno to žalostno prigodbo, ljubljeni kristjani! vam deveti štacijon sv. križevega pota pred oči stavlja. Tu ga vidite, kako zopet pod križem leži — in berete spodej zapisane besede: „Jezus pade tretjič pod križem.“

Zakaj pa je vendar Jezus spet tako strašno pod križem padel?

I. Zavoljo grozovitnosti njegovih sovražnikov, in

II. zavoljo groze pred bližno smertjo.

To, ljubljeni poslušavci! bodi naše današno premišljevanje.

„Molimo te, o Kriste! in te hvalimo.

Ker si s svojim križem svet odrešil.“

I. del.

Zakaj pa vendar, moj ljubljeni Odrešenik! si spet tako strašno pod križem padel? Ali ti ni mogoče še nekoliko lesti s težkim križem, da prideš na mesto svoje grenke smerti? Zakaj spet tako silno padeš? Oh naj ne baram, saj to mi pové deveti štacijon, da v tretjič padeš zavoljo grozovitnosti svojih sovražnikov!

1. Le nekoliko si k sercu vzemite, ljubljeni kristjani! kaj vse je Jezus prestal na tem težavnem potu, in spoznali bote, zakaj spet tako silno pod križem pade. Komaj je bil k smerti obsojen, so divji vojščaki in nevsmiljeni beriči že nad njim zarežali: „Tu vzemi križ in nesi ga na goro Kalvarijo!“ Jezus, gospod nebes in zemlje, — vboga hudobne hlapce, zadene težki križ na svoje rame — in ga nese. Kolika teža za ranjenega in že vsega oslavljenega Jezusa! In ta križ naj nese ne le nektore korake, ampak okoli pol ure pota. Oh, ljubljeni Jezus! kako si vendar zamogel toliko težki križ nesti po stermem in kamnitnem potu? In tako daleč! — Kako boš ga zamogel nesti, ki si že tako opešal in oslabil zavolj strašnih bolečin in tolikanj prelite kervi? In kakšno serce imajo tisti, ki te spremljajo? — Neusmiljeno in bolj terdo kakor kamen. — Hočeš nekoliko postati in se odahnniti, že strašno preklinjajo in bijejo po tebi kakor nevsmiljeni vozniki po vbogih konjcih! — Kako te z vevymi sem in tje vlečejo! — Kako tolčejo s palicami po tvoji

kroni, da se bodeči terni še globokeji zasadijo v tvojo presveto glavo! — Kako stopajo na tvoj križ in ga tresejo, da njegovo težo še hujše občutiš! — Ja, ljubljeni kristjani! koliko je nedolžni Jezus na tem potu prestal, zdaj mi še prav zapopasti ne moremo, to nam bo še le enkrat unkraj groba odkrito. Ne čudimo se torej, da Jezus spet popolnoma oslabi in tretjič pod križem pade!

2. Kaj ne, kristjani! to je bil čuden in bolečin poln Jezusov pot na goro Kalvarijo, to je bil pravi križev pot? Poznam pa še drugi križev pot, in to je pot našega življenja; saj naše življenje tudi ni družega kakor le križev pot. Na tem potu nas napada več močnih sovražnikov, med katerimi so posebno trije močni, ki hočejo pogubiti našo neumerjočo dušo. Od teh treh močnih sovražnikov ste že večkrat čuli, in ti so: a) hudo poželjenje, b) svet in pa c) satan.

a) Vsi že nosimo mogočnega sovražnika v svojem sercu in ta se imenuje grešno poželjenje, ki nas v greh vleče in nam brani svoje serce od sveta odtergati in ga le k Bogu povzdigovati. Hudo poželjenje je žalostna dota od izvirnega greha in stanuje v slehernem človeku, v mladenču kakor v starčku, v dekletu kakor v stari ženi, v pravičnem kakor v grešniku. To je občutil še celo sv. Pavl, ki je bil v tretje nebesa zamaknjen, pa je rekel: „Čutim pa drugo postavo v svojih udih, koja se bojuje zoper postavo mojega duha, koja me deva v sužnost pod postavo greha, koja je v mojih udih.“

b) Drugi močni sovražnik naše duše je hudobni svet s svojimi zvijačami in pohujšljivimi izgledi, ki nas od Boga odvraca in nas izročuje

c) tretjemu mogočnemu sovražniku naše duše, namreč peklenškemu satanu. Ta je bil človekov nevošljivec že od nekdaj in zvita buča je tudi naše perve starše premotil, da so Bogu nepokorni postali. Ja še celo nad našim odrešenikom je poskusil svojo zvijačo; pa tu mu je zlo spodletela. Kristus ga je skoz svojo smert na križu premagal, da nam zoper našo voljo ne more škodovati; pa vendar nas skušati zamore in tudi vse poskusi, da bi nas premotil, zato nas pa tudi svari sv. Peter tako lepo, rekoč: „Bodite trezni in čujte; ker hudič vaš zopernik, hodi kakor rjoveč lev okoli, in išče, koga bi požerl.“

Ti so toraj tisti trije mogočni sovražniki, zoper ktere se moramo na križevem potu našega življenja serčno in stanovitno vojskovati.

3. Kje bomo pa vzeli orožje, s katerim bi se tim trem mogočnim sovražnikom vbranili? Kristus sam nam ga v roke podá z besedami: „Čujte in molite, da ne padete v skušnjava!“ Pervi meč se torej imenuje čuječnost, drugi meč pa molitev. S tima mečema se moramo braniti zoper svoje dušne sovražnike in zmagali jih bomo.

a) Mi moramo čuti sami nad seboj, da nas skušnjava ne premaga. Dosti jih je že padlo, ker niso zadosti čuli sami nad seboj; tako postavim, David, Samson, Peter in veliko drugih. In gotovo jih je dosti tudi med nami, ki morajo žalostni obstati in reči: „Ker nisem dosti sam nad seboj čul, zato sem tako daleč zabredel. Ker se nisem zadosti varovala, zato sem pa padla.“ Tako pride najpred slaba misel v serce. Ti se premalo zmeniš, da bi jo od sebe odpodil. Misel vname v tvojem sercu grešno poželenje. Iz poželenja pride kmalo tudi grešno djanje; in tako se vname iz male iskrice veliki in silni požár, ki pokonča tvojo časno in večno srečo. Zato je pa treba, da človek zmiraj skerbno sam nad seboj čuje, če ne bo hitro padel pod oblast peklenskega sovražnika.

b) Pa s samo čuječnostjo še ne boš odpodil svojih sovražnikov, ampak moraš še drugi meč v roke vzeti, in to je meč pridne in ponižne molitve. Naj te torej tudi tvoji dušni sovražniki hudo napadajo, nikdar ne obupaj, saj nad teboj je neka nevidna roka, ktera ti pomaga v hudem boju s tvojimi dušnimi sovražniki. Le pridno, ponižno in zaupljivo moli, in Bog te gotovo ne bo zapustil! V skušnjavah klici Gospoda v pomoč, kakor nekdanj boječi učenci na viharjem morju: „Gospod! otmi nas, poginjamo.“ In Gospod bo tudi viharje tvojih skušnjav vstavil in ti pomagal, da srečno prideš po križevem potu tvojega življenja v kraj večnega mira in veselja!

II. del.

1. Kristus je pa tudi tretjič pod križem padel zavoljo groze pred bližno smertjo. Smert ima že za slehernega človeka nekaj čudnega, nekaj strašnega. Kristus pa, kakor vsi veste, ni bil samo pravi Bog, temuč tudi pravi človek in le kot človek je zamogel terpeti in umreti; toraj je tudi le kot človek zamogel strah in grozo imeti pred bližno smertjo. In ta groza pred smertjo je bila tudi pri njem silna in velika. Le nekoliko pomislimo tu pred devetim štacijonom Kristusov strah, ko je vidil, kako so že jamo kopali, v kateri bo njegov križ stal. On vidi, žeblje in drugo orodje, s katerim ga bodo na križ pribili. — On vidi veliko množico ljudi, ki že težko čakajo in se zdaj pogovarjati začnejo: „Zdaj, zdaj saj enkrat pride; ne bomo dolgo čakali, ker kmalo bo križan.“ Kristus dobro vidi, kako bo do nagega slečen in na težki križ pribit. — On ve, s koliko silo bodo križ v tla zabili. — On ve, da bo tri britke ure na križu visel in v strašnih bolečinah umiral. — Vse to dobro vidi in ve, zato ga pa tudi velika groza obide, da se kot mertev na tla zgrudi.

2. Ljubi bratje in sestre v Kristusu! Vem, da se vam nedolžni Jezus smili, ki je spet tretjič tako močno pod križem padel. — In tako leži usmiljeni Jezus pod težkim križem, — leži ves oslavljen, — leži v smertnih britkostih! — Oh, pri tem devetem štacijonu sv. križevega pota se pa spominjajmo, da bomo tudi mi enkrat, morebiti čisto kmalo, v smertnih britkostih ležali! Spomin naše smertne ure nas bo branil pred grehom in k dobremu napeljeval. — Baram, odkod pa pride, da jih toliko ljudi živi v en dan in se nočejo prav spokoriti? To pride od tod, kjer premalo kdaj na smert mislijo. Naj bi se večkrat smerti spomnili, bi pa tudi lepše živeli! Saj že naša vera nas uči, da ni je večje nesreče na svetu kakor je greh; kdor pa v grehu umerje, umerje nesrečno — nesrečno za vselej! Naj tudi tavžent let preteče, naj se tudi milijon in milijon let v večnosti zgubi, terpljenje nespokorjenega grešnika še zmiraj terpi, — terpi večno. Oh!

spomin na večnost, na nesrečno večnost koga bi s strahom in trepetom ne napolnil? Še celo terdovratne in že popolnoma zgubljene grešnike je ta spomin večkrat z neizrečenim strahom napolnil.

Tako je v pretečenem stoletju na Francoskem hud punt razsajal. Puntarji so umorili svojega kralja in prekucnili vse božje, cerkvene in deželske postave. Tavžent in tavžent pridnih kristjanov je moralo smert storiti, in vse je šlo navskriž. V resnici bili so žalostni in revni časi. — Med puntarji je bil eden naj grozovitnejših neki Kallor po imenu. Več tavžent nedolžnih je padlo na njegovo povelje pod sekiro. Tako je bil že grozoviten in neusmiljen, da se je celo svojim malo-pridnim prijatlom zameril. Ti ga vjamejo in v ječo vtaknejo. V ječi, v tihi in temni noči, se spominja svoje smerti. Ta spomin na britko smert in na pravičnega sodnika ga s tako grozo in s takim strahom napolni, da je kot zverina rjuti začel. „Oh moj Bog!“ je nesrečnež zdaj zdihovati začel; on, ki je popred še celo Boga tajil, zdaj milo kliče: „Moj Bog! ali smem še odpuščanje mojih grehov in strašnih krivic upati? Oh, kam sem zašel? Hitro mi pošljite po koga, da me potolaži! Idite mi po duhovnika!“ On, ki je popred duhovnike le zmerjal in jih kervavo preganjal, zdaj sam za duhovnika prosi rekoč: „Pojdite hitro po duhovnika, da me z Bogom spravi! Oh, tu notri, tu notri me kot peklenski ogenj peče! Moj Bog! kaj bo?“ Za tim je spet začel tako strašno rjuti, da so skoraj vsi od njega zbežali. Čudno je oči sem in tje obračal in udi so mu pokali od samih bolečin. Curkoma se mu kri iz ust vlije in preden je duhovnik s presv. popotnico v hišo stopil, je bil nesrečni grešnik že mertev. Umerl je v strašnem obupanju; toraj kakoršno je bilo življenje, taka je bila tudi smert. Tako umerje grešnik; o koga ne bi groza obšla pri taki smerti?

3. In taka smert večkrat hitro pride. — Vdari kot strela v grešnika in ga prekucne v večni ogenj. Hitra smert je zadela Ofnua in Fineza, ki sta v božjem tempeljnu kradla. Taka se je zgodila Ananiji in Safiri, ki sta se svetemu Petru zlegala. Taka se je zgodila tudi že tavžent in tavžent krist-

janom, ki so za naglo smertjo, brez svetih zakramentov pomerli. Kar se je pa tim in tim zgodilo, ali se ne bi tudi lahko meni ali tebi tako primerilo? In oh žalostni pot v večnost, če boš umerl v svojih grehah! Če te pa tudi nagla smert ne pokosi, ampak še le pride po dolgi bolezni, kdo ve, ali se boš pa tudi takrat zadosti pripraviti zamogel za dalni pot v neizmerno večnost? Resničen še zmiraj ostane pregovor: „Kakoršno življenje taka tudi smert.“

Sklep.

Zatorej, ljubljeni kristjani! tu pri devetem štacijonu svetega križevega pota, tu ko vidimo Jezusa tretjič pod križem pasti, tu obljubimo, da bomo večkrat v svojem življenju na smert mislili. Mislimo na smert posebno zjutraj, zvečer, med dnevom in posebno ob času hudih skušnjav! Mislimo si: „Umreti moram, pa ne vem kdaj? ne vem kako? in ne vem kje? le to vem, če umerjem v smertnem grehu, sem večno pogubljen — večno pogubljen!“ — Pogosti spomin na smert, ljubi bratje in sestre moje! pa bo tudi tretji močni meč zoper naše dušne sovražnike, posebno kadar bomo še pridjali ona dva meča, ktera nam sam Jezus v roke podaja, namreč meč čuječnosti in meč ponižne molitve. K Njemu pa, ki nam je s svojo bitko smertjo na križu milost in gnado zadobil, k Njemu pa s zgrevanim in s ponižnim srcem tudi danes zdihujmo, rekoč: „Križani gospod Jezus, usmili se nas!“ Amen.

Za peto postno nedeljo.

X. štacion: Jezusa slečejo in mu dajo žolca piti.

„Razdelili so moje oblačila med se, in za mojo suknjo so vadljali.“
Jan. 19. 24.

V v o d.

Govoril sem vam od devetega štaciona. Od hudih bolečin ves prevzet je Jezus tretjič pod križem padel. Njegovi prijatli so britko zdihovali rekoč: „Oh, Jezus umerje! Glejte ga, da se več ne gane, z glavo na tleh leži in blede obraz mu mrtvaški pot poliva.“ Njegovi sovražniki so pa strašno preklinjali in se togotili, ker bali so se, da bi njim ne bil Jezus na potu umerl. — Pa vendar Jezus še ne umerje. — Oživi ga še njegova neizrečena ljubezen do nas. — Spiti hoče do čistega kelih britkega terpljenja. — Ta njegova neizmerna ljubezen ga vzdigne, da spet molčé zadene svoj težki križ in ga privleče do mesta, kjer ima križan biti.

In zdaj stoji na tistem mestu, na katerem bo peklenski kači moč odvzeta in revni grešnik rešen. „In prišli so na mesto“, piše sv. Matevž, „ki se imenuje Golgota, to je, mesto mrtvaških glav.“ Na tem mestu se je naj popred zgodilo, kar vam deseti štacion pred oči stavlja. Tu slečejo nedolžnega Jezusa in mu žolca piti dajo.

„Ko pride na goro,
Ga slečejo gerdo,
Pijačo mu dajo,
Ostudno in grenko.“

In tu sem, kristjani! pred deseti štacion se bomo danes ustopili in premišljevali:

I. Kaj je prestal nedolžni Jezus pri tem sramotnem delu, in

II. Kako naj tudi mi svojo dušo slečemo.

„Molimo Te, o Kriste! in Te hvalimo

Ker si s svojim križem svet odrešil.“

I. del.

Komaj Jezus s težkim križem na goro Kalvarijo prileze, mu vzamejo neusmiljeni vojščaki križ z rame in rečejo: Tu smo zdaj, kjer te bomo križali. Razvežejo ga in mu začnejo oblačilo tergati iz ranjenega telesa. Kristus bo torej slečen in terpi pri tem velike bolečine in veliko sramoto.

1. Ker je bila tedaj rimska postava, da so vsakterega popred slekli, preden so ga na križ pribili, so tudi zdaj vojščaki Jezusa slačiti začeli. Najpred so mu zgorno oblačilo vzeli, za tim so mu pa suknjo čez glavo potegnili, ktera je bila tkana in brez šila. Jezus pa, kakor veste, je nosil na glavi ternjevo krono. To so mu morali popred z glave vzeti, da so suknjo čez glavo potegniti zamogli. Oh, kako je to Jezusa bolelo! saj sami veste, kako človeka večkrat boli, če si le majhen tern iz pete ali roke piplje; v Jezusovi glavi je pa toliko bodečih ternov tičalo, in tako globoko in tako čversto, da se jih je veliko odlomilo in v glavi obstalo, ko so mu ternjevo krono iz glave jemali. „Moj ljubljeni Odrešenik! kolike bolečine si moral prestati, ko so ti ternjevo krono z glave potegnili.“

Ko so mu bili že krono z glave sneli, so začeli z veliko silo oblačilo iz njegovega telesa tergati. Tudi tukaj je Jezus velike bolečine občutil. Le pomislite, da Kristus je bil na vsem životu raztepen in ranjen. Oblačilo se mu je na več krajih k ranam prisušilo, ktero so neusmiljeni vojščaki s veliko silo iz ran tergali. „Ja, naš ljubljani Jezus! vidimo te v duhu, kolike neizrečene bolečine pri tem slačenju terpiš. Vidimo te, kako bleđi tvoje lice, kako se treseš in omaguješ! Oh zakaj? Zavoljo naših grešnih misli, zavoljo naše prevzetnosti in ošabnosti v oblačilu, zavolje naše nesramožljivosti in tolikih nečistih grehov!

Ja kristjani! le nekoliko premislite Jezusove bolečine, ktere je terpel pri tem slačenju in spomnite se v tem premišljevanju pa tudi tistih grešnih misli in želj, s kterimi ste že tolikrat naj svetejšega Boga žalili; in žalost mora napolnovati vaše serce, ker se zoper grešne misli in želje niste bolj vojskovali. Vem, da vsi poznate kopó. Iz kope scer plamen ne šviga, pa vendar les v nji gori in se v oglje spremeni; glejte, ravno taka kopa je tudi človeško serce, ktero je polno grešnih misli in hudih želj. Les v kopi zgorí, in ravno tako bodo požgale tudi hude misli in želje tvojo neumerjočo dušo, če si jih ne boš pridno iz glave zbijał. Zatorej, preljubi moj! bodi si kdorkoli hočeš, le serčno se vojskuj tudi zoper hude misli in želje; le vedi, da nad teboj prebiva vsegavedóci Bog, ki tudi v naj skrivniše kote tvojega serca vidi!

2. Kristus je terpel pri tem slačenju pa tudi veliko sramoto. Vsak pošten človek še sramožljivost visoko štima in bi vse rajše preterpel, kakor bi se pa pustil do nagega sleči; in že čisto zgubljeni in norci bi morali biti, kterih že nič več sram ni. Človek, ki že sramožljivosti nima, bodi si možki ali ženska, gosposkega ali nizkega stanu, je bolj podoben psu ali opici kakor pa človeku. Od tacih škoda, da bi kaj rekel. — Že slepi ajdje so sramožljivost visoko obražtali in spoštovali. Od tega nam pripoveduje nek učen ajd, Plutarh po imenu. On pravi, da v nekem gerškem mestu je ženskam traparija v glavo padla, da so same sebe morile. Karkoli so poskusili, da bi te strašne hudobije zaterli, ni nič pomagalo. Zdaj zapové mestna gesposka, naj se trupla tistih žensk, ktere same sebe umoré, v prihodno slečejo, gole okoli kažejo in za tim sožgó. In glejte! to je pomagalo. Le ena se več ni umorila. Čujete ženske? tako sram je bilo ajdovskih žensk, ktere še niso spoznale pravega Boga, tako sram jih je bilo, da bi kdo njih mertve trupla gole vidil. In koliko svete sramožljivosti so še le prvi kristjani imeli. Rajše so naj grozovitnejše muke terpeli, kakor pa nagoto. Nobena reč jih ni tako prestrašila, kakor če jim je ajdovski sodnik žugal, da jih bo dal do golega sleči. Tako beremo od sv. Perpetue, neke imenitne rimske gospé, da je bila pred nekega divjega

bika veržena, naj bi jo raztergal. Ko je bila že na pol mrtva in občuti, da ji je bik oblačilo pretergal, hitro z roko tisti kraj zakrije, da bi ja sramožljivo in pošteno umerla.

Iz tega, ljubljeni kristjani! lahko nekoliko občutite veliko žalost in bolečino, ktero je Jezusovo naj svetejše in prečisto serce občutilo, ko so ga vojščaki oblačila oropali. Oh ta sramota je nedolžnega Jezusa bolj bolela, kakor vse bolečine, ktere je do zdaj že prestal. „Oh Oče!“ je Jezus na tem zdihoval, „oh ljubi Oče! ti poznaš mojo sramoto in mojo žalost, oh usmili se me in pokri mojo nagoto.“ In res je božja vsegamogočnost serce nekemu okoli stoječih omehčala, da mu poda neki pert, s kterimi se je Kristus prepasal, preden je bil na križ nabit.

Oh, ljubljeni moji bratje in sestre! vi barate zakaj je Jezus pri desetem štacijonu toliko sramoto prestal? In sveti cerkven učniki vam odgovorijo, da zavoljo gerdih grehov nečistosti. O gerdi greh, nečisti greh, ki nedolžnemu Jezusu toliko sramoto narediš! „Če je človek prevzetan“, pravi neki cerkven učenik, „je človek, ki scer greši, pa greši kot prevzetni angeli; je lakomen, greši kot človek; greši pa nečisto, tako greši — ne kot angel ali človek, ampak kot neumna živina.“ Glejte, kako vendar gerd je nečisti greh, ki človeka pod neumno živino poniža in mu veliko hudega in večno nesrečo na glavo nakoplje! Varujte se toraj tega strašnega greha in služite Bogu kot pridni in pošteni kristjani, tako se bodo tudi nam spolnile Jezusove besede: „Blagor jim, ki so čistega serca, taki bodo Boga gledali!“ In smo zdaj, ljubi poslušavci! pregledali, kaj je nedolžni Jezus pri sramotnem slačenju prestal, hočemo pa še v kratkem premisliti

II. del.

Kako in česa naj tudi mi svojo dušo slečemo, da bomo Jezusu dopadli.

1. Sleči moramo vso ljubezen do greha. Ni še zadosti, da se le grešnega djanja varujemo, temuč mi moramo tudi vse hudo iz serca sovražiti in vse dopadanje nad grehom zatreti. Bog posebno na serce gleda; če ima tvoje serce

še dopadanje nad hudim, se Bogu nikakor dopasti ne moreš, če tudi greha v djanju ne storiš. O sleči torej s svojega serca tudi vso ljubezen do greha, ljubi pa le Boga čez vse in živi pošteno in keršansko, saj: „Bogu dopadajoči dar“, govori kralj David v 50. ps. „je zgrevano serce; ker zgrevanega serca, ti o Bog! ne boš zaničeval.“

2. Sleči moramo preveliko ljubezen do sveta in minljivih reči. Kdor želi pravi Jezusov učenec biti in enkrat srečno umreti, ne sme svojega serca preveč na posvetne, minljive reči navezovati. Kristjani, katerih serce ni navezано na svet, živijo mirno in zadovoljno v sreči in nesreči. Jim je Bog bogastva dal, so mu zato hvaležni in ga obračajo po božji volji; če jih je pa Bog v revni stan posadil, so pa spet zadovoljni in privošijo vsakemu svoje, zaupajo pa v Boga, najboljšega očeta revnih, udovic in sirot. So zdravi, Boga hvalijo, so bolni, se pa tudi v voljo božjo izročijo. Tako živijo kristjani, ki imajo svoje serce le pri Bogu, ne pa samo pri bogastvu in časnem dobičku. In ravno to se pravi svojo dušo sleči prevelike ljubezni do sveta in minljivih reči. Taki kristjani so podobni poterpežljivemu Jobu, ki je ves bolen in revež na gnoju ležal in se tolažil, rekoč: „Bog je dal, Bog je vzel, naj bo češčeno Njegovo presveto ime!“

Pa kaj bi od kristjanov rekel, katerih edina skerb le je časno premoženje, čast in grešne veselice? Kaj bi rekel od kristjanov, ki vse storijo zavaljo revnega dobička del, za svoje in svojih otrok zveličanje pa le perstica ne premaknejo? Kaj bi še celo od tistih rekel, ki so zviti in goljufivi, in ušipnejo svojega bližnjega, kjer le morejo? O ti so reveži, veliki reveži pred Bogom! Slabo seme tukaj sejejo, bodo pa tudi le plevel in ljulko v večnosti želi.

3. Da bomo Jezusu dopadli, moramo sleči pa tudi preveliko ljubezen do samega sebe. Sami sebe scer smemo ljubiti, saj lastna ljubezen nam je že prirojena in Kristus sam je rekel: Ljubi svojega bližnjega, kakor samega sebe. Pa prepovedana je prevelika lastna ljubezen, ktera v tem obstoji, da le svojim strastim strežemo in zmirej le dobro in veselo živeti iščemo. Kristus tirja od svojih učencev tudi zatajenje samega sebe in voljno prenašanje križev in težav; toraj pa tudi pravi:

„Kdor hoče moj učenec biti, naj zataji samega sebe, naj zaden svoj križ in hodi za menoj!“ Ne iščimo torej samih sebe, ampak iščimo naj popred božje časti, božjega kraljestva in njegove pravice, tako bomo slekli tudi svojo dušo vse nepotrebne in prevelike ljubezni do samega sebe! Torej vse v večo čast in slavo božjo in v zveličanje neumerjоче duše, to naj bo naš terden sklep, katerega hočemo storiti pred desetim štacijonom sv. križevega pota. Ta naš sklep ti usmiljeni Jezus s svojo gnado poškropi in usmili se nas! Ja, križani gospod Jezus, usmili se nas! Amen.

Za Ibehtnico.

IX. štacijon: Jezusa na križ pribijajo.

„Kadar so prišli na mesto, ktero se imenuje mesto mertvaških glav, so ga tam križali.“ Luk. 23, 33.

V v o d.

Čuli ste danes teden, koliko silnih bolečin in sramote je preterpel nedolžni Jezus, ko so ga vojšaki njegovega oblačila oropali. — In tako je stal naš ljubi Zveličar na gori Kalvariji — oblačila oropan — ves v bolečinah — mertvaško bled! — Pred njegovimi nogami je ležal težki križ, v katerega so rabeljni tri luknje zavertali med tim, ko so spet drugi vervi, kladva in žeblje skupaj nosili. Vse to je moral Jezus gledati, in oh! kakó bledí mu lice in smertne srage mu obraz polivajo. Še mu ponudijo vojšaki kislá z žolčem namešanega. — Kristus ga pokusi, pa ga ni hotel piti, ker hotel je v popolni zavednosti umreti. — Spet mu ternjevo krono v glavo vsadijo, ktero so mu pri slačenju z glave vzeli; in, oh groza! začnejo ga zdaj na križ pribijati, kar vam enajsti štacijon pred oči postavlja.

„Na križ ga položé,
Razpnó roké, nogé,
Žebli mu zdaj nove
Še rane naredé.“

In pod ta enajsti štacijon, prelubi poslušavci! se bomo tudi mi danes ustopili, in premišljevali neizrecene bolečine, ktere je Kristus prestal, ko so mu

I. roke in

II. noge na križ pribili.

„Molimo Te, o Kriste! in Te hvalimo
Ker si s svojim križem svet odrešil.“

I. del.

Veliko, neizrečeno veliko bolečin je Kristus prestal, preden je prišel na Kalvarijo; pa zdaj se še le njegove naj hujše bolečine začnejo. Le nekoliko jih premislimo!

1. „Vlezi se na križ!“ tako so divji rabeljni nad Jezusom zahruščali, vlezi se na križ, da te križamo, ker ura tvojega življenja je že potekla.“ Ponižni Jezus jih uboga in se molcé na terdi križ vleže. Terda res je bila njegova postelja v Betlehemski štalici, ko je kot borno dete hotel rojen biti. Njegova zibelka so bile terde jaslí, seno in slama pa njegova postelca in odeja; pa še veliko terša je bila njegova smertna postelja, — le terdi in težki križ!“ In tako leži ljubi Jezus na križu, on edinorojeni sin božji, gospod nebes in zemlje, kralj večne časti in slave, ljudem naj večí dobrotnik — leži zdaj na križu! O pridite, Adamovi otroci! pogledjte svojega kralja in odrešenika na terdem križu!“ — Rabeljni mu nategnejo naj popred desno roko in mu jo z dolgim in močnim žebljem privertajo. „Oh strašna bolečina! ktero si, ljubi Jezus zdaj prestati moral. Ali nisi več tisti vsegamogočni Bog, ki si že tolikokrat svojo vsegamogočnost pokazal? O zadosti je! Zapusti križ in vstani! Zadosti si že terpel za nehvaležne ljudi, ki ti tvojo veliko in neizmerno ljubezen le s nehvaležnostjo in grehi povračujejo!“ — Pa naka! Jezus ostane na križu, terpi in molči. — Njegova neizmerna ljubezen do nas ga na križu derži. — Zdaj vzdigne eden rabeljnov

težko hladivo in udari po deblem žeblju. — Udarec se deleč
čuje po gori Golgoti. — Rudeča kri brizgne iz Jezusove desne
roke in oškropi neusmiljenega rabelna. — Rabel udari drugič,
— udari tretjič — udari večkrat, ker tolst in tupi žebelj
noče skozi žile in kite, — Jezus terpi neizrečene bolečine,
bolečine, katere si mi komaj misliti zamoremo. Saj veste, ljubi
kristjani! kako bi vas že bolelo, če bi vam nekdo le tenjko
iglo skozi kite in žile zabil; kakšna je mogla torej še le
Jezusova bolečina biti, ko so mu z močnim in debelim žebljem
roko prevertali.

2. Ko so bili že rabljeni Jezusovo desno roko na križ
nabili, mu nategnejo levo tako da so vsi udje pokali. Spet
vzamejo dolg in debel žebelj in ga z mnogimi udarci skozi
Jezusovo levo roko v križ zabijejo. In, oh! kdo popiše spet
tukaj Jezusove neizmerne bolečine, katere je občutil, ko so mu
levo roko na križ nabijali?

Moj ljubljeni Odrešenik! zakaj si vendar hotel tolike bo-
lečine prestati? Zakaj so prebodene tvoje svete in častit-
ljive roke in na križ nabite, katere so le dobrote in
blagrove delile in se k pobožni molitvi sklepale. Oh, ljubljeni
moji bratje in sestre! Jezus terpi te strašne bolečine zavoljo
tistih brezštevilnih grehov, katere mi s svojimi rokami storimo.
Bog nam je dal roke, da bi jih v službo božjo obračali. Bog
nam je dal roke, da bi pridno ž njimi delali, jih k pobožni
molitvi sklepali in tudi svojemu bližnjemu ž njimi pomagali.
Pa baram te, ali rabiš ti svoje roke po božji volji, ti, ki svoje
roke po plujem blagu steguješ? Ti, ki kradeš ali goljufaš?
— Ali rabiš ti svoje roke po božji volji, ki v jezi kakor lev
svojega bližnjega napadeš, praskaš, daviš, suješ in pehaš; in ti,
ki nad svojega bližnjega z nožem greš ali s kolom po njem
biješ? Oh, preljubi Jezus! zdaj vem, zakaj moraš tolike strašne
bolečine na svojih rokah terpeti. Zakaj? Zavoljo brezštevilnih
krivic in pretepov, katere nehvaležni človek s svojimi rokami
stori. — Baram daleč: Ali rabiš svoje roke po božji volji, ti
ki še svete gospodove dni od dela ne prenehaš in mesto mo-
lika ali molitvenih bukvic sekiro ali bič, ali drugo orodje v
roke jemlješ in začneš delati in voziti, kakor bi nedelja ne
bila? In ti nesramnež! baram te, ali rabiš roke po božji volji,

ti, ki v nesramne kraje s svojimi rokami segaš in reči ošlatuješ, od katerih je človeka ziniti sram? In ti razuzdano dekle! ki po noči moštvo odpiraš, povej mi, ali rabiš svoje roke, po volji božji? Oh, naš ljubi Jezus! zdaj vemo, zakaj moraš toliko strašne bolečine na svojih rokah terpeti, namreč zavoljo tistih brezštevilnih grehov, ktere mi s svojimi rokami storimo.

3. O kristjani! pri tem enajstem štacijonu postojte nekoliko in pomislite, če niste tudi med tistimi, ki so s svojimi rokami že tolikanj grehov storili? Če vam vaša vest reče, da tudi vi spadate v njih versto, o tedaj zgrevano terkajte na svoje grešno serce in prosite Jezusa, rekoč: „O Jezus, mi smo krivi, mi, da so tvoje presvete roke na križ nabite. Ne tebi, ampak našim rokam se spodobijo žeblji in terdi križ. Usmiljenje, o Jezus, usmiljenje in odpusti nam velike in težke grehe, ktere smo s svojimi rokami doprinesli!“ Poboljšajte se pa tudi v resnici in rabite zanaprej svoje roke po volji božji. Delajte ž njimi pridno, saj za delo so človeku roke dane. Povzdigujte jih pa tudi proti nebesom v pobožni molitvi, saj iz nebes pride ves blagoslov in sreča. Odpirajte jih pa tudi radi svojim revnim bratom in sesticam in bodite usmiljeni, da bote tudi enkrat usmiljenje dosegli. Ne dotikajte se ž njimi, kar našega ni in nikdar ne ošlatujte kaj tacega, kar bi vas sram bilo vpričo poštenih in pobožnih ljudi, saj veste, da nad vami prebiva Bog vsegavedoči in pravični Bog, kteremu nič skritega ne ostane! — In smo, ljubi kristjani! v kratkem premišljevali neizrečene bolečine, ktere je Kristus prestal, ko so mu roke na križ pribijali; bomo pa še v kratkem pregledovali silne bolečine, ktere je terpel nedolžni Jezus, ko so rabeljni njegove noge prevertali in na križ pribili, in to v

II. delu.

2. Obe Jezusove roki ste že na križ pribite. — Kristus omaguje in medli od strašnih bolečin. — Pa teh še ni kraja. — Zdaj ga zgrabijo za noge, ter jih tako dolgo natezujejo, da jih čisto poravnajo. In oh! kakšne bolečine je Jezus zdaj prestati moral. Zdi se mi kakor bi vidil rabeljne, kako mu na persi poklekujejo in mu kosti lomijo; drugi mu pa z vrvmi njegove noge navzdol vlečejo s toliko močjo, da več žil v njem popoka in se njegovi udje razvežejo. Ja res strašne in

čudne bolečine, ktere je ljubi Jezus zdaj prestati moral. Kamen bi se usmilil čez njega, terdovratni človek pa nima usmiljenja!

2. Ko so mu že noge in kolena poravnali, položijo njegovo levo nogo na desno in jih močno h križu privežejo. Eden rabeljnov prinese tretji veliki in močni žebelj in ga nastavi na levo nogo. Vzdigne težko kladvo. — Vdari enkrat, dvakrat, trikrat; pa tupi in debeli žebelj le noče skozi. Šest in tridesetkrat je moral mahniti, kakor nam neki svetnik popisuje, preden je žebelj obe nogi prederl. Bolečine, ktere je zdaj občutil nedolžni Jezus, vam moj slabi jezik nikakor popisati ne more. Vsaki vdarec mu vse kosti pretrese in vsaka žila občuti hudo in neizrečeno bolečino. Od prevelikih bolečin se mu srce trese, sapa mu zastaja, in njegovi presveti obraz postane bled, — mertvaško bled!

3. Naš ljubljeni Odrešenik! zakaj si vender tudi na svojih nogah tolike strašne bolečine prestati hotel? Oh zavoljo tolikih grehov, ktere nehvaležni človek s svojimi nogami stori. Ja, ljubeznivi! Bog nam je dal noge, da bi hodili po vsakem potu, ki pelje v sveti raj. Pa veliko jih zapusti ta pot in podajo se na široko cesto, ktera pelje v večno pogubljenje. Le sami presodite, ali že niste kterikrat hodili po nepotrebnih potih, po nevarnih, grešnih potih, po potih, ki ne peljejo v prebivališče angelov in svetnikov, ampak doli kjer oče Lucifer stanuje s svojimi zaverženimi angeli in pogubljenimi dušami?

Nedelje jutro je. Milo kličejo zvonovi v tempelj božji. Pridni in pobožni hitijo v cerkev, da bi tamkaj zvesto molili in počastili stvarnika nebes in zemlje; pa kam grejo nekteri ob nedeljah in praznikih namesto v cerkev? Mislijo, da našemu Gospodu in Stvarniku že kaj velikega skažejo, če se le posebne čase med letom h kakšni tbi maši prikažejo; kje pa pridiga ostane in keršanski nauk, ktera sta takim še naj bolj potrebna? — Nedelje popoldan je. Spet kličejo zvonovi v hišo božjo, pa kam nektore njih noge nesejo? Naravnost v kerčmo, v nevarne tovaršije, k igranju in raju. Tu se zdaj popiva in klafa, in kolne do srede noči ali še celo celo noč, večkrat še celo drugi dan ali še dalej. Baram, ali se pravi to svoje noge v čast božjo obračati, če se tisti in tisti, kakor bi bili obsedeni, po celi noči okoli obračajo in vertijo? Ja ljubi moj

Zveličar! zdaj zastopim, zakaj si toliko strašne bolečine na svojih nogah prestati moral. — Tiha noč je. Na nebu prijazne zvezde migljajo in bleda luna hodi mirno in tiho svoj pot. Vse v miru počiva, le tam in tam se še vidi kakšna lučica, ktera berli revnemu bolniku, ki v hudih bolečinah britko zdihuje. Vse je torej tiho, le ti ne, drugi jastreb, nesramni ponočnjak! le ti še brodiš okoli in motiš tiho noč. Le ti še letaš okoli po grešnih potih, letaš po široki cesti, ktera te pelje v tisto nesrečno jamo, kjer bo ogenj in tvoje terpljenje večno. O ozri se na nebo! Glej iz tavžent oces te vsegavedoči Bog vidi! Njegovi pravici gotovo ne boš odšel! Verjemi mi, da boš skoraj nastopil tudi ti neki drugi pot, neznani pot v neizmerno večnost in oh! kako boš odgovarjal zavoljo brezštevilnih grehov, ktere si na teh potih storil, saj že sam Jezus pravi, da bo treba od vsake nepotrebne besede enkrat odgovor dajati. Res smilijo se mi hromi in kruljevi, ki ne morejo hoditi; pa še veliko več usmiljenja so vredni, ki imajo scer zdrave noge, pa hodijo ž njimi po nevarnih, grešnih potih, ki naravnost v peklenski brezen peljejo.

S k l e p.

O kristjani! pri tem enajstem štacijonu pomislite in sprašujte svojo vest, ali ste že tudi vi kterikrat po grešnih potih hodili? Če se je kaj tacega pri katerem tudi izmed vas zgodilo, o naj obžaluje že zdaj pri sv. maši svoje grehe in Kristusa odpuščanja prosi, ki je moral tako strašne bolečine na svojih nogah terpeti zavoljo ostudnih grehov, ktere človek z nogami stori. In niste do zdaj po pravem potu hodili, o nastopite spet pravi pot, da vas ne bo enkrat grevalo, — pa prepozno! To naj bo toraj vaš terden in stanoviten sklep tu pred enajstim štacijonom sv. križevega pota! K Njemu pa, pred kterega nogami je tudi zgrevana grešnica Magdalena odpuščanje zadobila, k Njemu pa vsi skupaj klicimo rekoč: „Križani Gospod Jezus, usmili se nas.“ Amen.

Za Marije sedem žalost.

XII. štacijon: Jezus umerje na križu.

„Jezus je nagnil glavo in je dušo iz sebe dal.“
Jan. 19, 30.

V v o d.

Ljubljeni kristjani! stopimo v duhu spet danes na goro Kalvarijo in tu postojimo nekoliko in poglejmo svojega na križ pribitega Zveličarja. Njegove roke in noge so nategnjene in z debelimi žebli na križ pribite. — Potoki kervi tečejo iz njegovih presvetih ran. — Bolečine so neizrekljive. — Grozovitni sovražniki mu tako dolgo ne dajo mira, dokler duše ne izpusti.

Komaj so bili rabeljni Jezusa na križ nabili, zgrabijo težki križ in ga z veliko močjo in silo v tla zabijejo. Kakšne strašne bolečine je Jezus tu prestal, si mi še misliti ne moremo. Vnovič so se odperle njegove kervave rane in so še veliko bolj boleče postale. — In tako je bil toraj Jezus na križu povzdignjen, ter je visel med nebom in zemljo! Ko je na svet rojen bil, so mu ljudje vsaj borno štalico privošili; zdaj pa ko iz sveta gre, mu še té ne dajo; ampak na težkem križu mora umreti. — Oh, tako toraj dela nehvaležni, oslepljeni človek s svojim Bogom in Gospodom! — Kristus, naš gospod, mora na sramotnem križu umreti. — In ravno to žalostno prigodbo vam dvajnajsti štacijon sv. križevega pota pred oči stavlja.

„Na križu tam visi,
Oh, sveta teče kri,
Za grehe vseh ljudi
Zveličar smert stori.“

Torej, ljubi kristjani! vstopimo se danes pred dvanajsti štacijon in tu pogledjmo Jezusa, kako umira na križu. S to smertjo na križu je pa Kristus tudi veliko zmago zadobil, ktero zmago bomo tudi mi zadobili, če bomo po Jezusovih stopinjah hodili. In ravno

I. od zmage, ktero je Kristus na križu zadobil, in

II. od zmage, ktero moramo tudi mi zadobiti, vam bom z božjo pomočjo danes govoril.

„Molimo Te, o Kriste! in Te hvalimo,
Ker si s svojim križem svet odrešil.“

I. del.

Kristus je imel terd boj na križu, ker premagati je moral 1. neizrečene bolečine svojega telesa, 2. grozovitnost svojih sovražnikov in pa 3. silno žalost svojega serca.

1. Kristus je občutil na križu neizrečene bolečine. Le pogledjte ga tu gor na križu! Njegova glava je z bodečim ternjem prebodena, — blede njegove lica in zatekle. — Višnjeve usta in oči z kervjo in solzami zalite. — Vidite persi in lahko mu štejete vse koščice. Ves život je raztepen — roke in noge z žebli prebodene. — Smertne srage ga polivajo. — Oh, res čudna smertna postelj! Bolí ga glava, pa si bodečega ternja ne more iz glave potegniti; bolijo ga roke in noge, pa jih ne more premakniti, ves život ga boli, pa si ne more pomagati. Oh, in tako visi cele tri ure, in zdi se mi, kakor bi nam vsem skupej s križa klical, rekoč: „O vi vsi, ki greste po potu, pomislite in glejte, če je še ktera bolečina, kakoršna je bolečina moja!“ Oh, moj ljubi Zveličar! koliko vender moraš terpeti? Ali ni že zadosti? Ali ne moraš stopiti s križa in ubežati grozovitni smerti? Že moreš, pa tega nočeš storiti, ampak do zadnje kaplje hočeš svojo kerv preliti, da bi rešen bil nesrečni grešnik. Vse svoje velike bolečine te čujem darovati nebeškemu Očetu in klicati kakor na oljski gori, rekoč: „Oče, ne moja, ampak tvoja volja naj se zgodi!“

2. Kristus mora pa tudi še preterpeti veliko grozovitnost in neusmiljenost svojih sovražnikov. Mislil bi človek, da bodo

njegovi sovražniki vsaj zdaj ž njim usmiljenje imeli; pa naka, njih maščevanje se še ni ohladilo; ampak še pod križem ga zasramujejo in kličejo rekoč: „Aha, kako tempelj božji podiraš, in v treh dneh spet sozidaš, pomagaj sam sebi! Če si Sin božji, stopi s križa!“ In spet drugi so rekli: „Drugim je pomagal, sam sebi pa ne more pomagati. Ako je izraelski kralj, naj stopi zdaj s križa in vrnemo vanj. V Boga je zaupal; naj ga zdaj reši, če ga rad ima. Saj je rekel: Sin božji sem.“ Oh, kako so te zaničljive besede našega Zveličarja bolele! Le pomislite ljubeznivi, če bi vi na smertni postelji ležali, pa nihče bi vam ne hotel postreči, ampak še celó zmerjali in kleli bi vas, baram, kako bi tudi vam pri sercu bilo? Oh to bi vas gotovo naj bolj bolelo in peklo! Ti pa, naš ljubi Zveličar! si moral to prestati. Kako strašno te je vendar morala boleti gerda kletev in zaničevanje tvojih sovražnikov! Pa kaj storiš pri tem velikem zaničevanju? Morebiti tudi ti svoje sovražnike preklinjaš in jim hudo želiš? O nikakor ne, ampak še le moliš za nje, moliš tako glasno rekoč: „Oče, odpusti jim, saj ne vejo, kaj delajo!“

3. Kristus ima na križu pa tudi silno žalost v svojem sercu. Od vseh je zapuščen, še celó od svojega nebeškega Očeta. Ni ga, ni ga, ki bi ga tolažil v britkih urah njegove smerti. Ta notrajna bolečina in zapuščenost mu njegovo serce toliko prevzame, da milo kliče, rekoč: „Moj Bog, moj Bog, zakaj si me zapustil?“

Oh, moj Jezus! zakaj pa vender kličeš tako milo? Ali hočeš obupati in vso serčnost zgubiti? O nikakor ne, ljubeznivi, kaj takega od Jezusa misliti Bog obvaruj! On le kliče, in kliče tako glasno, da nam na znanje da svojo neizmerno bolečino, ktero je terpel po človeški natori. V svojega Očeta še zmirej terdno zaupa in veseli se že, da skorej, skorej bo človeški rod rešen. — Ko vidi, da je že vse dopolnjeno, kar je bilo pisano od njega, povzdigne še enkrat svoj glas k nebeškemu Očetu in kliče: „Oče, v tvoje roke izročim svojo dušo!“ Oče! je hotel Jezus reči, spoznam, da si ti moj oče in me neizmerno ljubiš, če me tudi zavoljo brezštevilnih grehov nehvaležnega človeka tako oestro kaznuješ. Vem, da skorej bom rešil človeka iz peklenskih verig, za tim bom pa šel v nebesa, in bom sedel ob tvoji desnici v največi časti in slavi, in bom

s teboj kraljeval od vekomaj do vekomaj. Zdaj pa ti izročim svojo dušo, vzamem slovo od sveta in se popolnoma v tvojo voljo izročim.“

To je torej trojni boj in trojna zmaga, ktero je Kristus na križu zadobil, namreč zmaga čez njegove neizmerne bolečine, čez grozovitost njegovih sovražnikov in pa zmaga čez silno žalost njegovega serca. In tako je zmagal Kristus na križu, — kot mogočen premagovavec smerti in pekla je nagnul svojo glavo in izpustil svojo nedolžno dušo.—Tudi mi, ljubljeni! se učimo od Kristusa trojno zmago pridobiti. Kako? Od tega

v II. delu.

Mi smo kristjani, učenci križanega Jezusa. Hočemo torej z Jezusom krono doseči, se moramo pa tudi na zemlji serčno vojskovati. Vedno vojsko nam pa napravljajo 1) težave našega življenja, 2) naši sovražniki in pa 3) terpljenje našega serca.

1. Terpeti je naš del na tem svetu; ker kakor hitro je prišel greh na svet, je zginul z zemlje lepi in veseli paradiz in naša zemlja je postala le žalostna dolina solz. Pervi glas novorojenega otroka je jok, kakor da bi mu že kdo povedal, da bo še dosti solz na tem svetu preliljal. In ko gre človek spet iz sveta, mu tudi solza, britka solza iz očesa priteče. In, oh, kdo bi razštel vse križe in težave na tem svetu? Kje je tisto mesto, kje je tisti terg ali tista vas, iz katerih bi se vsaki dan britki zdihljeji proti nebesom ne povzdigovali? Droga ni na tem svetu. Kje je tisti človek, ki bi bil brez križa in popolnoma srečen? Ni ga ni! Oh koliko ljudi je po svetu, ki morajo v veliki revščini preživeti! Večkrat še ovsenjaka nimajo, s katerim bi se nasitili. Hujše se jim godi, kakor ženi, od ktere pravi sv. evangelje, da je groš zgubila, pa ga spet našla. Tudi oni iščejo groša, pa ga ne morejo najti, zakaj ne? Zato, ker že nobenega groša pri hiši ni. Koliko jih mora ležati na terdi klopi, ali v bornih in vmazanih posteljah. Ko se zjutraj prebudijo si žalostno oči manejo, ker morajo na delo, na terdo delo, zaslužili bodo pa le malo. — In koliko budih bolezen nam poterka na naše vrata. Le poglej onega mladega človeka, ki ima sušico. Prijazna vigred je. Po vejicah tički

žvergoliijo, vijolica tako lepo diši in prijazno gleda na druge cvetlice, ktere ziblje spomladna sapa. Pride sabote večer: „Zvonovi lepo pojejo, — Večernico zvoní, — Nedeljo označujejo, — Gospodove časti.“ — Pride nedelje jutro. Spet se glasijo tako mило in ljubo; pa oh! bolni mladenec žalostno sedi na svoji bolni postelji, kašlja in podpira bolno glavo s suho roko, in duší ga in davi, da mu že sape zmanjkuje. Revše si je mislil, ko pride vesela vigred, si bo rožic nabral in rastlin, te bo zavžíval in boljše mu bo. Pa prišla je vigred, mladenču ni boljše, še bolj mu sape zmanjkuje, ker smert mu že za vratom sedi. — In tako je na svetu cela truma bolezní, težav, britkost in križev, zato pa že tudi brumni Job govori: „Človek, od žene rojen, le malo časa živi in ima veliko revščine in nadlog.“

Kaj bomo pa mi storili, ljubeznivi! kadar nas stiske in tezave napadajo? Bi le bilo prav, če bi vso serčnost zgubili, ali še celo zoper Boga godernjati začeli? O tega nas Bog varuj! ker tako bi si toraj križ še bolj težek storili, se vsega zaslužnja oropali in si oster odgovor na glavo nakopali. Torej poterpeti hočemo, ljubeznivi! prositi pa tudi usmiljenega Očeta, da nas v poterpljenju podpira. Kakor naš Zveličar se hočemo tudi mi v britkih urah v voljo božjo vdati; to bo torej prva in naj lepša zmaga, ktera nam bo enkrat nezvenljivo krono v nebesih naklonila.

2. Vedno vojsko na tem svetu nam napravljajo pa tudi naši sovražniki. Kako se imamo do njih obnašati, sem vam že večkrat bolj obširno razložil, torej tukaj le nekoliko v kratkem ponavljam.

Sovražnike ljubiti nam je sam Jezus zapovedal, rekoč: „Jez pa vam povem, ljubite svoje sovražnike, dobro jim storite, kteri vas sovražijo, in molite za nje, kteri vas preganjajo in obrekujejo.“ In zastonj pričakujemo tudi mi odpuščanje grehov, če ne odпустimo tudi mi svojim razžalnikom: „Ako vi ne odпустite ljudem“, pravi Kristus, „tudi vaš Oče ne bo odпустil vam vaših pregreh.“ Naj nam torej tudi težko dene pozabiti storjene krivice, ne dajmo se premagati jezi in sovraštvu; ampak storimo kakor Jezus, ali pa sv. Štefan, ki je za svoje morivce molil, rekoč: „Gospod Jezus, ne štej jim tega v greh!“

Storimo kakor sv. Francišk Salezi, sv. Ludmila in drugi svetniki in svetnice božje, „In če so ti zamogli“, pravi sv. Avguštin, „zakaj bi mi ne zamogli?“

Ljube Jezusove ovčice! odpustite, da bo tudi nebeški Oce vam odpustil. In ste večkrat hudo razžaljeni, o tedaj se ozrite na križanega Jezusa, in učite se od njega svojim sovražnikom odpuščati. Prosite ga za gnado, da bi zamogli premagati sami sebe in odpuščati vsem, kakor je tudi On vsem odpustil. Ja, križani gospod Jezus, ki si še v smertnih britkostih za svoje morivce molil, iz ljubezni do tebe hočemo tudi mi odpustiti vsem, ki so nas žalili. Saj če bomo to storili, nam tudi ti obilno plačilo obetaš, rekoč: „Blagor vam, kadar vas bodo kleli in preganjali, in vse hudo zoper vas lažnjivo govorili zavoljo mene; veselite se, in od veselja poskakujte, ker je vaše plačilo obilno v nebesih!“

3. Še neko drugo zmago imamo, katero moramo zadobiti, namreč, da smo poterpežljivi in v Boga stanovitno zaupamo, kadar veliko suhoto in žalost v svojem sercu čutimo. Večkrat čuti človek v svojem sercu neko posebno dušno suhoto, da mu ni mar za božjo čast, in tudi v molitvijo še celo v sv. obhajilu ne najde tolažbe svoji žalostni duši. Tako dušno suhoto je občutil v svoji mladosti tudi sv. Francišek Salezi, sv. Terezija, sv. Margareta Kortonska in več drugih. Vidite, tako dušno suhoto in raztresenost pusti Bog čez človeka večkrat zato priti, da bi ga iz mlačnosti zdramil, ali v ponižnosti vterdil, ali pa da bi si človek s poterpljenjem še lepšo krono v nebesih zaslužil. Če torej občutite to britko terpljenje v svojem sercu, o nikarte obupati, ampak ponižno spoznajete, da iz lastne moči nič dobrega storiti ne morete. Še bolj zvesto Bogu služite in zaupajte v njega, ki vam je zmirej blizo in vas povsod vidi. K njemu zdihujte v ponižni molitvi, rekoč: „Gospod, glej na mojo pomoč; Gospod, hiti mi pomagat!“

S k l e p.

Tako torej, dragi bratje in sestre moje! bodite Jezusovi zvesti učenci, ki je trojno zmago na križu zadobil. — Vas stiskajo križi in težave, ne obupajte, ampak zaupajte zvesto in

stanovitno v božjo pomoč, verjemite mi, da „kadar bo naj večja sila, vam bo tudi roka božja naj bolj mila!“ — Vas hudobni ljudje sovražijo, zmerjajo in preganjajo, odpustite kakor je Jezus vsem odpustil, saj tako bote pravi otroci tistega nebeškega Očeta, ki pusti svoje sonce sijati čez dobre in hudobne in dežiti čez pravične in krivične. — In vas napade tudi pri vaši pridni molitvi in drugih dobrih delih neka posebna dušna suhota in britka dušna žalost, o tudi takrat ne odstopite od pravega pota in ostanite Bogu zvesti ne samo v dobrih dneh, temuč tudi v hudih! Tako bo prav in Jezusu naj bolj ljubo; tako si bote služili krono v nebesih, ktera bo neizrečeno lepa in večna. „Ti pa križani gospod Jezus, usmili se nas!“ Amen.

Za cvetno nedeljo.

XIII. štacijon: Jezusa s križa snamejo in v Marijno naročje položijo.

„Jožef in Nikodem pa sta vzela Jezusovo telo, in ga zavila v tančico z dišavami vred.“ Jan. 19, 40.

V v o d.

Že je Jezus nagnil svojo presveto glavo in dušo spustil. — Mertev še visi na križu. — Tretja popoldanska ura je že odbila.

Mertve trupla se še pred sončnim zahodom morajo s križa sneti; ker tako je veljevala Mozesova postava, da se morajo križani še tisti dan pokopati. — Ker so pa križani večkrat delj časa živeli, so jim večidel kosti polomili, da bi popred umerli. — To so hotli zdaj tudi nad Jezusom storiti in nad razbojnikoma, ki sta bila z Jezusom križana. — Vojščaki so razbojnikoma kosti potrupali; ko pa do Jezusa pridejo in vidijo, da je že mertev, mu niso kosti sterli; ampak eden vojakov je s sulico njegovo stran odperl, in zdajci je tekla kerv in voda iz nje. — Kerv, ktera je zdaj tekla, je bila kerv iz njegovega presvetega serca; ker vso drugo kerv je bil Jezus že pri bičanju, kronanju in križanju zgubil. — Torej do zadnje kaplje je hotel svojo rešno

kerv za nas prelit. — O preljubi! tu pri 13. štacijonu še enkrat premislite Jezusovo neizmerno ljubezen do nas. — Glejte ena sama kapljica njegove presvete rešne kervi bila bi zadosti, rešiti ves človeški rod in zbrisati vse grehe; pa do slednje kapljice jo je hotel prelit. — O ljubezen! ljubezen neizmerna!

Ko je bila Jezusova stran že odpertá, prideta Jožef Arimatejec in Nikodem, snameta Jezusovo truplo in ga Mariji v naročje položita. In to zgodbo, preljubi! vam 13. štacijo sv. križevega pota pred oči stavlja.

Vstopimo se toraj pred ta 13. štacijo in preišljujmo le te dve reči:

I. Jezus bo s križa snet;

II. Jezus bo v Marijno naročje položen.

„Molimo Te, o Kriste! in Te hvalimo.“

„Ker si s svojim križem svet odrešil.“

„O Marija, k tebi hitim,

Tvojga Sinu častim,

Z vama, dokler živim,

Rad jokam in terpim.“

I. del.

Ko je bil Jezus na križu umerl, se podá Jožef iz Arimateje k Pilatužu, ter ga prosi, da bi mu dovolil Jezusovo truplo pokopati. Pilatuž se čudi, da bi bil Jezus tako hitro umerl: zatorej pokliče k sebi stotnika, ki je pri križanju pričujoč bil in ga bara, ali je temu resnica? Ko ta Jezusovo smert poterdi, dovoli Pilat Jožefu, Jezusovo mrtvo truplo pokopati. Jožef se poda h križu, da bi snel presveto truplo. Na potu se mu pridruži njegov prijatelj Nikodem, ki je bil tudi Jezusov skriven učenec in je prinesel dišečega mazila, da bi presveto truplo mazilil. Oba gresta zdaj na goro Kalvarijo, snameta Jezusa, ga mazilita, v lepo tenčico zavijeta in v Marijno materno naročje položita.

Preljubi! ta dva moža, Jožef in Nikodem, nam pokažeta: 1. kako močna je prava ljubezen; pa tudi 2. kako radodarna. O naj bi ju tudi mi v tej ljubezni posnemali!

1. „Ljubezen“, pravi sv. pismo, „je močna kot smert;“ ker kakor se smert ne dá vstrašiti; tako se tudi kristjan, ki

Jezusa iz serca ljubi, ne vstraši nobenega terpljenja in nobene nevarnosti; saj: „vse prenese, vse upa, vse preterpi.“ To močno ljubezen sta skazala Jezusu Jožef in Nikodem. Že popred, ko je Jezus po svetu učil, so farizeji, pismarji in viši duhovni slehernega čertili in preganjali, ki bi z Jezusom deržal; koliko bolj bodo še le zdaj Jožefa in Nikodema zaničevali in preganjali, če Jezusovo truplo častiljivo pokopljeta. Pa tega se sveta moža ne vstrašita; ker ljubezen, živa ljubezen do Jezusa gori v njih blagih sercih, in ta ljubezen vse preterpi, vse prenese!

O preljubi! kako osramotita ta dva Jezusova učenca vse kristijane, ki imajo ljubezen na jeziku, v sercu je pa nimajo. Ki večkrat kličejo: „Jezus, tebi živim, Jezus, tebi umerjem; Jezus tvoj sem živ in mertev;“ pa vendar iz ljubezni do Jezusa še kaj malega nočejo preterpeti.— Se vzdigne v njih sercu napuh ali jeza, se dajo tem strastim podreti, namesto da bi se trudili jih iz ljubezni do Jezusa serčno premagati. Baram: Ali je to ljubezen močna, ljubezen prava? — Čujejo, kako nekteri hudobneži zoper vero in sveto cerkev govorijo; pa mesto posvariti jih in se potegniti za božjo čast in slavo, le molčijo, so mutasti psi, ali pa se še celó njih burkam posmehujejo. Baram: „Ali je to ljubezen močna, ljubezen prava?“ Spovedali so se, to je res, pa prav spokorili se niso. Scer so terdno obljubili poboljšati se, pa pri prvi majhni priložnosti, spet v stare grehe nazaj padejo. Baram: „Ali je to ljubezen močna, ljubezen prava?“ O Jožef! O Nikodem! kako bota osramotila sodni dan vse take kristijane, ki so le po imenu kristjani. Zatoraj preljubi! ne bodimo podobni terstu, katerega veter sem in tje maja; temuč stojmo čversto, stojmo močno v ljubezni do Jezusa in ponovimo terdni sklep, rajše umreti, kakor pa še enkrat Jezusu nezvesti postati!

2. Pa ne samo močna, ampak tudi radodarna mora naša ljubezen do Jezusa biti. Poglejmo spet na Jožefa in Nikodema! Ni se jima denarja škoda zdelo, da sta kupila dišečih mazil in družih potrebnih reči za pogreb. Njih ljubezen do Jezusa je bila radodarna. Še celo veselila sta se Jezusu kaj darovati.— Kristjani! radodarno ljubezen moramo tudi mi Jezusu skazovati. „Pa kako“, hote rekli, „bomo zamogli mi Jezusu kaj darovati? Saj ni več reven in zapuščen, tudi ne visi več na križu; ampak sedi ob desnici božji in v njegovih rokah so

vsi zakladi nebes in zemlje.“ Čujte, kako? Vidite, vse, karkoli storite k njegovi časti, bo ravno tako sprejel, kakor bi Njemu samemu storili! Postavim: Tam v tisti fari je borna cerkvice, ne veliko boljša od Betlehemske štalice; pomagajte, da se cerkvice popravi in pripravili ste Jezusu nov in snažen grob. In kako je večkrat v kateri cerkvi! Vse smetno, vse prašno, vse s pajčevno prepreženo, oblačila raztergane, oltarji z voskom okapani, podobe vse skažene; poskerbite, ljubeznivi! da bo cerkev snažna in olepšana in pripravili ste Jezusu snažen in nov grob. Pomagajte revežem in pomagali ste samemu Jezusu. Tudi so osnovali naš premilostljivi knez in škof „Marianišče“, v katerem se mladenči za duhovski stan odgojujejo. Podpirajte jih v tem blagem delu, in podarili ste Jezusu dobro milošno, katero vam obilno enkrat povernul bo. In taci priložnosti imate sila dosti, da zamorete kakor Jožef in Nikodem Jezusu kaj dobrega storiti. Posnemajte ta dva sveta in pobožna moža in skažite Jezusu, močno in radodarno ljubezen, katero vam milostljivi Jezus tudi obilno enkrat povernul bo. — Pa obrnimo se še tudi k tisti, ki pod križem vsa objokana in žalostna stoji, in od tega v

II. delu.

Ko so Jezusovo presveto truplo sneli, so ga v Marijino materno naročje položili. Oh, kako je moglo to Mariji pri sercu biti! Jezus, njena edina tolažba, zdaj mertev v njenem naročju leži! Zaperte so njegove oči, jezik je obmolknil, terde in merzle so njegove roke in noge! Kamnitno serce bi moralo biti, ako bi se nad tim pogledom ne vžalilo. Celo presveto truplo je z ranami in kervjo pokrito, od podplatov do glave vse razmesarjeno! Ternje, bodeče ternje mu še globoko v glavi tiči! V žalost je nje serce vtopljeno, — Vse pobito, prehodeno — z mečem dušnih bolečin.

„Kdo bi ne jel solze točiti, — če Marijo ugleda, biti — v britkosti, kod je to?“ Oh, preljubi! od kod le pride, da mora Marija toliko nezrečeno bolečino prestat? Ali se je ne bi mogla znebiti? Gotovo, saj če bi mati Sinú božjega ne hotla biti, bi ji ne bilo potreba tudi toliko terpeti. Pa čujte, Adamovi otroci! Marija je to bolečino iz ljubezni do nas hotla

preterpeti. — Postala je kraljica maternikov iz ljubezni do nas revnih grešnikov. — Vedela je, da ni za nas rešenja kakor le v smrti Kristusovi. Ona je pa hotla vse te matrne bolečine prestati, da bi bil le revni grešnik rešen. „O mati! zvirk ljubezni prave, — daj mi čuti te težave, — daj solzá mi grenkih dar. — Stori mi serce vneti, — in za Kristusa goreti, — da mu bom prijetna stvar.“

O preljubi! zahvalimo se rožni devici Mariji za to njeno veliko ljubezen do nas. Pokažimo našo zahvalo devici Mariji pa s tem, da tudi mi ljubimo svojega bližnjega in skerbimo za njegovo dušno zveličanje. Že je naša sveta dolžnost pomagati bližnjemu v njegovih telesnih potrebah; pa še večja dolžnost je, mu pomagati v dušnih potrebah, to je, skrbeti za njegovo neumerjočo dušo, da se zveliča. Kako lepo so to dolžnost spolnovali svetniki božji, nam „djanje svetnikov“ na več krajih pové. Tako je prehodil sv. Francišk Ksaveri Indijo in Japansko kraljestvo, da bi razpodil ajdovsko slepoto in vbogim ajdom prižgal svete vere luč. Sv. Francišk je neprestrašeno pravo vero med krivoverci oznanoval. Tako grejo še dandanašni serčni možje, misijonarji, v pluje neznane kraje oznanovat Jezusa križanega, v katerem edinem le je zveličanje. Glejte, krisjani! lepe zvezde, ktere nam kažejo, kako bi morali tudi mi za zveličanje svojega bližnjega skrbeti. Dostikrat pomaga kakšno lepo svarjenje ali prijazna beseda v pravem času, da zapusti zgubljeni sin ali hči grešne pota in se poda na pravi pot pokore. Blagor ti, preljubi! če si s svojim opominovanjem in svarjenjem rešil neumerjočo dušo svojega bližnjega. Obilno ti bo povernul Jezus, ki je prišel iskat in zveličat, kar je bilo zgubljenega.

Pa: „Beseda le miče, izgled pa vleče“, pravi pregovor. Kar z besedo ne premoreš, boš z lepim izgledom dosegel. Zdi se mi, da lep izgled je podoben lepo vbrani godbi, ki tudi naj terše serca omeči. Pobožni kristjan zajema v tvojem lepem izgledu novo moč, da ne opeša na potu čednosti; mlačni bolj goreč postane v službi božji in v spolnovanju svojih dolžnost; hudobni se sramuje svojega grešnega življenja pri svetli luči tvojega lepega izgleda, spregleda in se dostikrat na pravi pot podá. — Nekega dne je pridigoval pobožen misijonar v daljni Indiji sveto evangelje. Neki prederzni neznabog pobožnemu

pridigarju v častitljivi obraz pljune. Misijonar se ne dá v pridigi moliti. Obriše si pljunk iz častivrednega obraza in ničesar ne reče. Ta misijonarjeva ponižnost je pa poslušavce tako ómehčila, da so na glas spoznali, da misijonarjev nauk le more pravi in zveličavni nauk biti, ker toliko nebeško ponižnost oznanuje in v djanju prikazuje. Po končani pridigi se jih dosti dá kerstiti. Vidite, preljubi! toliko moč imajo lepi izgledi, zato pa tudi Kristus sam govori: „Tako naj sveti vaša luč pred ljudmi, da vidijo vaše dobre dela, in časté vašega Očeta, ki je v nebesih.“

Pri vsem pa nikoli nikar ne zabite Tistega, od kterega slehern dober dar pride. Njemu v ponižni molitvi izročujete duše svojega bližnjega, ker molitev pravičnega silno veliko premore. To nam očitno kažejo zgodbe svetega pisma starega in novega zakona. In sv. Avguštín terdi, da je Savel pri Bogu zato milost našel, ker je prvi mučenec sv. Štefan zanj molil. Moč molitve je obilno okusil sv. Pavel, zato nam pa tudi tako goreče molitev priporoča, rekoč: „Prosim vas tedaj pred vsemi rečmi, da naj se opravljajo prošnje, molitve, priporočanja in zahvaljenja za vse ljudi, za kralje in vse oblastnike, da bi mirno in pokojno živeli in v vsi pobožnosti in čistosti.“

Tu vidite, ljubeznjivi! imate marsiktere priložnosti duhovne dela usmiljenja svojemu bližnjemu skazovati. Učite in svarite, sami pobožno in lepo živite, prosite in molite, in rešili bote dosti neumerjočih duš, ki bodo gotovo pa tudi za vas Boga prosile.

S k l e p.

Bratje, sestre! preden končam, vas peljem še enkrat k 13. štacijonu. Le še nekoliko pogledjte tu Jožefa Arimatejca in Nikodema; ozrite se pa tudi na mater sedem žalost! Od teh treh se učite, ljubiti Boga čez vse in bližnjega kot samega sebe! Obžalujte svoje pregrehe; prosite Jezusa za odpusčanje in zdihujte iz globočine svojega serca: „Križani gospod Jezus, usmili se nas!“ Amen.

Za veliki petek.

XIV. štacijon: „Jezusa v grob položé.“

„Jožef je vzel telo, in ga je zavil v čisto taščico, in ga je položil v svoj novi grob, kterega je bil izsekal v skalo.“ Mat. 27, 59—60.

V v o d.

Na gori Kalvariji čepi zraven visokega križa neka žena in derži v svojem naročju mervto s kervjo oblito truplo svojega sina. Britko žalost bereš na njenem obrazu in po bledih licih vidiš goste solze teči. Kdo, prelubi moji je ta žena? In mervto truplo v njenem naročju, — kdo je? Oh, bote rekli, to je Marija, mati sedem žalosti, in truplo v njenem naročju je njeni božji sin Kristus Jezus. Ja, to si ti, kraljica vseh marternikov! To si ti, žalostna mati! ki deržiš v svojem naročju svojega božjega sina in pregleduješ njegove rane! — Ja ljubeznjivi! Marijne britke žalosti ne morem boljši popisati kakor, če rečem s slovensko pesmico:

Kak' zalivajo solzice
Sveti Materi oči!
Oh, kako serce device
Žalosti mörje topi!
Vsa prepadena in bleđa
Vidi s križa snetega;
Ga v naročju svojem gleda
Truplo Sina ljubega

Lica s kervijo oblite
In odperto sveto stran
Oh, roke, noge prebite,
Celo truplo polno ran
Gleda, in v solzah jih pere,
In kušuje jih sveté,
Meč žalosti ji predere,
Britko materno serce!

Večerno sonce že zlatí verhunce Jeruzalemskih hribov, tisto zlato sonce, ki je žalosti otemnelo, ko je bil Jezus na križu dušo izdihnul. — Truplo Jezusovo mora še pred sončnim zahodom pokopano biti; zatorej ga Jožef in Nikodem iz Marijuega naročja vzameta, ga zavijeta v čisto tančico in ga položita v nov grob, ki je bil izsekan v skalo. In ravno to podobo, ljubljeni poslušavci! vam štirnajsti štacijon sv. križevega pota pred oči stavlja. In ravno pod ta slednji štacijon se bomo tudi mi danes ustopili in premišljevali:

I. Kristusov pogreb v skalnem grobu, pa

II. tudi Njegov pogreb v našem sercu.

„Za naš greh mertvega

Molimo Jezusa,

In položimo ga

V grob svojega serca!

„Molimo Te, o Kriste! in Te hvalimo,

Ker si s svojim križem svet odrešil.“

I. del.

Pri Kristusovem pogrebu bomo pa posebno dve reči pogledali, in scer: 1) ljudi, ki so Jezusa k pogrebu spremili, in 2) kraj, kamor so Jezusa položili.

1. Bogati in imenitni ljudje imajo veči del tudi bogat in imeniten pogreb. Že pri zvonanju se pozna, da je poznejših eden drugim na zemlji prostor napravil. In pri pogrebu kako vse mergolf! Še celo stara beračica, ki že dolgo ni stopila čez prag revne bajte in že dolgo od milih darov družih živi, poišče zdaj svoje palice in počasi kima proti cerkvi, ne že toliko zavoljo molitve, ampak zavoljo obilne milošne in tolste sedmine, ktere deležna biti terdno zaupa.

Če ima pa že marsikteri človek tako veličasten in imeniten pogreb; kakoršnega bo moral še le božji Sin imeti! On, ki s vsegamogočnim perstom vse derži, — On, ki je kralj nebes in zemlje, — On, v česar imenu naj se vse kolena pripogujejo, teh, ki so v nebesih, na zemlji in pod zemljo, — On, vsegamogočni, večni Bog, pred katerim Kerubimi in Serafimi s svetim strahom svoje obličje zakrivajo, — On, ki je ljudem toliko

dobrot skazal, jih nebeško lepo učil in na slednje še celo iz ljubezni do njih na križu umerl,—On bo dro naj lepši pogreb imel? — Gotovo bo vsa Judeja in Samarija za njim vrela in milijon hvaležnih duš bo na Njegovem grobu jokalo in žalovalo? Oh! kaj govorim?—Moj, ljubljeni Zveličar! kakor malo zvestih duš si na tem svetu imel, tako malo njih te je tudi k grobu spremilo. Scer si res kralj Judov, pa ne Herodež, ne Pilatuž, ne kakšen drug cesarski vradnik te spremlja k grobu! Res si naj viši duhoven, pa nobenega Judovskega duhovnika ne vidim pri tvojem pogrebu. Reven si hotel na svet priti, borno in revno si hotel živeti; reven in od sveta zapuščen si hotel tudi pokopan biti! Le Marija, tvoja žalostna mati, tvoj ljubljeneč, nedolžni mladeneč sv. Janez, Jožef in Nikodem, spokornica Magdalena in še nekatere druge usmiljene duše so pri tvojem pogrebu! Resnično reven pogreb, reven in boren pogreb za toliko častitljivega mertvega!

Tu ljubeznivi! vidite kako svet dobrote povračuje. Naj bi bil Jezus hudobne Jude in hinavske farizeje hvalil in jim skozi perste gledal, gotovo bi ga vse drugače k pogrebu spremili in ga pred vsem svetom hvalili; pa ker jih je grajal zavoljo njih hinavščine in hudobij, zato so ga sovražili in grozovitno umorili. Tako se dandanašni tudi pridnim duhovnikom godi. Ker nočejo s hudobnimi potegniti, bodo od njih sovraženi, zaničevani in na vse usta opravljeni. Ker jim pravico in resnico oznanujejo, bodo od njih preklinjani in preganjani. Vi pa ljubeznjivi! ne deržite s hudobnimi, ampak deržite s tistimi ljubimi dušami, ki so Jezusa tudi k pogrebu spremile. Jezusa se terdno in zvesto deržite, tako bo On vaš in vi bote Njegovi, in če bote Njegovi, se vam ničesar ni treba bati. Naj vas tudi enkrat, kadar bo božja volja, k pogrebu nesó, in naj bo tudi vaš pogreb reven, tako reven in boren, kakor je bil Jezusov, ne bodite zavoljo tega žalostni; saj če bote pošteno in brumno živeli, pojdejo pa z vami k pogrebu vaši naj boljši prijatli. Ti vas bodo spremili pred Jezusov sodni stol, in ti vaši prijatli se imenujejo vaše dobre dela. Torej: „delajte si prijatlov“, vam kliče Jezus v sv. evangeliju, „delajte si prijatlov, da vas, kader obnemagate, vzamejo v večne stanovališča!“

2. Poglejmo pa tudi kraj, kamor so bili Jezusa položili! — Položili so ga v tuji grob. Jožef iz Arimateje si ga je za se pustil v skalo izsekati. Jezusa bi pokopali Judje pod križem, pa tega ni pripustil Jožef Arimatejc, ampak pokopal je Jezusa z častjo v svoj grob. Tako torej Jezus res še svojega groba ni imel, ampak v tujem grobu je počivalo njegovo presveto truplo. O kako lahko je torej rekel: „Lesice imajo luknje, in ptice neba gnjezda; Sin človekov pa nima, kamor bi glavo naslonil.“ V naj veči revščini je bil rojen, in še celo jasli, v ktere je bil položen, niso bile njegove; v naj veči revščini je preživel 33 let, v naj veči revščini je tudi umiral, in v naj veči revščini je bil tudi pokopan.

O kristjani! še celo tu v grobu nam daje ljubi Zveličar naj lepši izgled ponižnosti in zadovoljnosti. On nas uči, kako ne smemo svojega serca preveč navezati na minjive reči. Saj mi nismo gospodarji na tem svetu, nam kliče On v sv. evangeliju, ampak le hišniki in nad slehernim izmed nas bodo zagromele enkrat iz ust pravičnega sodnika besede: „Daj odgovor od svojega hiševanja; zakaj posihmal ne boš mogel več gospodariti!“ In kaj je tudi vse bogastvo in premoženje tega sveta? Ni le podobno roži na polju? Glej, sonce se zjutraj vzdigne, okoli poldneva vroče pripeka, roža pobesi svojo glavico in povene. Tako povene tudi bogatin na svojem potu, pravi sv. Jakop. „Naše življenje je le dim, ki se za malo časa prikaže, po tem pa zgine.“ Torej kristjani! delajmo scer pridno, ker: „kdor noče delati“, pravi sv. apostel Pavl, „naj tudi ne jé!“ pa pri svojem delu nikdar Boga ne pozabimo in skerbimo naj popred za svojo neumerjočo dušo! To naj bo torej poglobitni nauk, katerega vam podam danes pri Jezusovem grobu. Pa da se bomo Jezusu dopadli, moramo tudi mi Jezusu grob pripraviti. — „Položimo Jezusa v grob svojega serca!“ Od tega v

II. delu.

O pač srečna sta bila Jožef in Nikodem, ki sta smela Jezusu še poslednjo čast skazati. Pa saj še veliko bolj srečni smo mi, ker se Kristus tolikokrat poniža v grob našega serca priti. Ker vedite ljubeznjivi! kolikorkrat k svetemu obhajilu

pristopimo, tolikokrat pride Jezus v naše serce, naše serce postane njegov grob. Saj sam pravi: „Kruh, kterega vam bom jez dal, je moje meso.“ Da bo pa naše serce Jezusu prijeten grob, mora pa tudi podoben biti tistemu grobu, v kterega je bilo Jezusovo mertvo truplo položeno. Kakšen je bil pa ta grob? Nov, v skalu izsekan in s težkim kamnom zaklenjen. „Jožef je vzel telo“, pravi sv. pismo, „ga je zavil v čisto tančico, in ga je položil v svoj novi grob, kterega je bil izsekal v skalo.“

1. Nov je bil grob, v kterega je bil Jezus položen. V njem še nihče ni počival. — Ljubeznivi! novo mora tudi naše serce biti, da bo Jezusu prijeten grob. Iz njega moramo pomesti smerti greha in ga belo oprati v zakramentu sv. pokore. O kako smeten in gerd grob je pa tudi naše serce, v kterem prebiva greh. Božji tron v njem je razdrobljen, mir in gnada božja sta zginila iz grešnega serca. Pa postavil si je v njem peklenski satan svoj tron in okoli tega trona stojé njegovi sedmeri „ministri“ ali služabniki, in ti so sedmeri naglavni grehi; po imenu pa te ministre vsi poznate. O koliko nečast pa stori clovek Jezusu, če ga sprejme v smetno, z grehi umazano serce! O kristjani! to ni nov grob, to je umazan okužen grob, poln smradljivega gnoja in gnjilobe. Ker satan prebiva, tam Jezus ne more ostati. Kdo torej ne bi poslušal glasa sv. aposteljna Pavla, ki nam tako resno kliče: „Naj clovek sam sebe presodi, in tako naj je od tega kruha in pije od kelha. Zakaj kdor nevredno je in pije, si sodbo je in pije.“

2. Jezusov grob je bil v skalo vsekan. Kot skala čverst in močen mora tudi grob vašega serca biti. Nobena peklenska moč, nobena posvetna sila ne sme groba vašega serca razvaliti, da bi vam Jezusa iz njega vzela. O kolika gerda nehvaležnost, če bi Jezusa, kterega ste pri sv. obhajilu v svoje serce zaklenili, z grehom spet iz njega pregnali, in spet hudiča še s sedmimi hujšimi hudiči pod streho svojega serca sprejeli. Mislite si milostljivega kralja, ki bi pri revnem bajtlarju prenočiti hotel. Bajtlar pa bi ga iz bajte spodil, ali ne bi bilo to gerdo, nehvaležno in sirovo delo? Pa še veliko gerši ravnamo mi, če Jezusa, tegu nebeškega kralja, kterega smo v presvetim

rešnem telesu prejeli, s grehi spet iz serca preženemo. Zatoraj, preljube ovčice! tu pri slednem štacijonu postojimo, tu pri Jezusovem grobu obljubimo mu zvestobo, in pripravimo mu v svojem sercu grob, močen in čverst, da nam nobena sila, nobena moč Jezusa vzeti ne bo mogla! O da bi vsak s sv. Pavlom rekel: „Svest sem si, da ne smert, ne življenje, ne angelji, ne poglavarstva, ne oblasti, ne sedajne, ne prihodnje, ne moč, ne visokost, ne globočina, ne druga stvar nas ne bo mogla ločiti od ljubezni Božje, ktera je v Kristusu Jezusu, Gospodu našem.“

3. Na Jezusov grob je bil pa tudi težek kamen zavaljen. S težkim kamnom, ljubeznivi! morate tudi vi vrata svojega serca zakleniti, da ne pride notri sovražnik in vam Jezusa ne vkrade. Kaj pa zastopim pod tim kamnom? Pod tim kamnom zastopim opuščanje grešnih priložnosti in pa tiste pomočke, ktere moramo rabiti, da se ložej greha varujemo in v čednostih rastemo.

a) Težki kamen zavaljš na grob svojega serca, če se varuješ za naprej vsake grešne priložnosti. Zatoraj si boš prizadeval boljše živeti, če se boš spet v tisto grešno nevarnost in priložnost podal. Baram te, pijanec! od kod pa pride, da si se spet upijanil in se gerši obnašal kakor neumna živina? Saj si dro pri spovedi terdno obljubil, da se boš poboljšal. Od kod pride, da si spet živina? Od tod ker se kerčme sogniti nisi hotel; spet te je zmotil tvoj striček poliček. In ti, ali veš, kako si si pri spovedi terdno naprej vzela, zanaprej ne več tako razuzdano živeti kakor do zdaj; kako je to, da se červ tvoje vesti spet tako britko glasi; kako je to, da te je spet sram proti nebesom pogledati? Od kod pride, da si spet padla? Od tod, ker se nisi varovala tiste priložnosti — tiste osebe. O ti vboga Magdalena! — pa ne spokornica, ampak še zmiraj terdovratna grešnica; kaj bo, ko bodo tudi kmalo nad teboj zagromele pravičnega sodnika ojstre besede: „Daj odgovor od svojega hiševanja!“ Taka, ljubljeni! se bo godila slehernemu, ki se grešne priložnosti varovati noče. Grešne priložnosti se moramo toraj ogibati in z božjo pomočjo se bomo obvarovali tudi greha. Saj veste, da poleno in ogenj ne moreta skupaj

prehivati; le polena iz ognja vzemi, kmalo bo tudi ogenj vgasnil. Da svojim slabim besedam še večjo moč dam, vam hočem v spomin poklicati še Jezusove besede: „Ako te tvoje desno oko pohujša, izderi ga, in verzi ga od sebe. — In ako te tvoja roka pohujša, odsekaj jo in verzi jo od sebe; zakaj boljši ti je, da eden tvojih udov pogine, kakor da bi tvoje celo telo v pekel verženo bilo.“

Težki kamen zavalíš na grob svojega serca pa tudi, če zvesto rabiš tiste pripomočke, ki ti pomagajo lepo in brumno živeti. Kteri so pa ti pripomoček, da ohraniš Jezusa v grobu svojega serca, je ponižna in pobožna molitev. Ta te bo napolnila z nebeško močjo, da se serčno zoperstaviti zamoreš svojim dušnim sovražnikom in jih srečno premagaš. Molite toraj, nas spominja sv. apostel Pavl, molite brez prenehanja; posebno molite v hudih skušnjavah in kličite Boga v pomoč kakor nekđaj kralj David rekoč: „O Bog! pridi mi v pomoč: Gospod, biti mi pomagat.“ Drugi pripomoček je, da prejimate večkrat in vredno zakramente sv. pokore in presv. rešnjega telesa; saj Jezus sam pravi: „Jez sem vinska terta, vi mladike. Kdor ostane v meni, in jes v njem, on rodi veliko sadu; ker brez mene ne morete nič storiti.“ In se eden posebno dober pripomoček je, da se spominjate večkrat svojega cilj in konca, da se spominjate smerti, sodbe, pekla in nebes: „Spomni se“, pravi že modri Sirah, „spomni se pri vseh svojih delih svojih poslednih reči, in ne boš nikdar grešil!“

Tako ste čuli, preljubeznivi! kako morate tudi vi Jezusa v svoje serce pokopati. O sprejmite ga večkrat pod streho svojega serca v vrednem prejemanju sv. rešnjega telesa. To bo vaša moč v življenju, vaša tolažba v slednji uri, vaša popotnica v široko, neznano večnost.

S k l e p.

In tako končam danes pridigo od svetega križevega pola. Dosti lepih naukov ste čuli iz Kristusovega terpljenja, le živite tudi po njih, da vas enkrat ne bodo tožili pred tistim, ki bo enkrat tudi slehernemu izmed nas rekel: „Daj rajtengo od svojega hiševanja!“ O moja revna duša! kako ti bo enkrat šlo,

ko bos morala stopiti pred božji sodni stol? Strah in groza me spreleti! — Kaj boš začela moja vboga duša, ko boš stala pred tistim pravičnim in vsegavedočim Bogom, pred katerim nic skritega ne ostane? Kako se boš tresla revna grešna duša, ko boš začula strašne besede: „Daj odgovor od svojega hiševanja!“ — „Spomni se o Jezus mili! — Da so za me Te umorili! — Prosim tisti dan se usmili!“

Preljubi bratje in sestre moje! stopite enkrat venkaj po noči in pogledjte nekoliko jasno nebo! Glejte, koliko milijonov prijaznih zvezd se na nebu lesketa. Mislil bi človek, da so sami angeljčki, ki svetijo pred tronom vsegamogočnega Boga. Kaj ne, koliko mogočen in veličasten mora vendar Bog biti, ki je vse to vstvaril. In glejte pred tega mogočnega in veličastnega Boga bomo enkrat vsi stopili in odgovor dajali od celega svojega življenja!

Pa preljubi moj! postoj še nekoliko pod jasnim nebom, in misli si, kakor bi se na enkrat to lepo ponočno nebo nad teboj odperlo. In ti bi v nebesa pogledal, in vidil tam gori veličastvo božje, vidil rožno devico Marijo kronano z dvanajsterimi zvezdami, vidil blišče angele, vidil device v belih oblačilih s svitlimi kronami na glavah, vidil tolike rajde svetnikov in svetnic božjih v njih lepoti, In ti bi čul lepo angelsko godbo in veselo Alelujo nebeških prebivavcev. — In ko bi ti tako v nebesa zamaknjen gledal, bi se na enkrat pred teboj pa odperl peklenski brezen, in v njem bi vidil Luciferja in pogubljene angele, in bi vidil toliko pogubljenih, morebiti tudi takih, ktere si dobro poznal, in bi vidil, kako se peklenške kače okoli njih ovijejo, in bi vidil, kako je ogenj čez nje, čez in čez, pod njimi in nad njimi. In bi čul, kako tulijo in jokajo, bi čul kako z zobmi škripljejo in eden drugzega preklinjajo. — In vse to bi ti vidil, — nad seboj odperte nebesa, pod seboj odperti pekel. — In na enkrat se pred teboj nekaj zasveti, angelj božji bi k tebi priletel, in v rokah bi ti prinesel dvojno zapečateno pismo in bi ti rekel: „Glej, dve pismi! V enem so zapisane nebesa, v drugem pekel. Zdaj enega od teh vzemi, kakor potegneš tako bo. Ali boš šel v nebesa ali v pekel, nazaj ne moreš več. Zdaj enega vzemi! Če bi torej angelj tako rekel, kako bi se preljubi moj ti bal in tresel,

ker ne bi vedel, kako boš potegnil. Glej jes ti pa pokažem pismo, na katerem so napisane nebesa in ni ti treba vganovati. Pismo to so zapovedi božje. Le spolnui voljo božjo živi pošteno in pobožno in prejemaš vredno svete zakramente in zadel si dobro. Kje gor pojdeš, kje gor za Jezusom v svojo pravo domovino, torej za Jezusom po štacijonih sv. križevega pota. Pot je kratek, plačilo pa neizrečeno veliko in večno! „Ti pa, križani gospod Jezus, usmili se nas!“ Amen.

Naznanilo.

Razpis družbinih daril za l. 1863. V omiko slovenskega naroda in v povzdigo domače književnosti razpisuje družba sv. Mohora za leto 1863, te-le darila:

a) sto goldinarjev za najboljšo izvirno pripovedko, kateri bodi predmet, če je le mogoče, vzet iz domačega življenja slovenskega naroda; če pa dobre, darila vredne izvirne povesti ne pride, petdeset goldinarjev za najboljšo prestavo kake zanimive pripovedke, kmečkim ljudem in mladini v poduk ali kratek čas;

b) trideset goldinarjev za najboljšo zgodovinsko, krajepisno ali narodopisno črtico (n. pr. kako zgodbo iz turških ali francoskih vojsk na Slovenskem, životopis kacega slovečega domačina, popis kake božje poti itd.);

c) trideset goldinarjev za najboljši natoroznanski ali gospodarski spis (n. pr. razlago božjih čudežev v naravi in drugih naravskih prikazni, poduk o gospodarskih potrebah slovenskega naroda itd.).

Vsi ti spisi naj bodo pisani prav po domače, lahko umevno in zanimivo, da bodo služili odraščeni mladini in kmetu v poduk ali pošteno razveselovanje. Pripovedka naj obsega vsaj tri — štiri, druga dva spisa pa vsaj eno tiskano polo majhene oblike družbinih bukev. Vsak slovenski pisatelj je povabljen, da pošlje v ta namen eden ali več spisov brez podpisanega imena do 1. novembra t. l. (ime pisateljevo naj se priloži v zapečatenem lističu) družbinemu odboru v Celovcu; na spise, ki bi pozneje priti utegnili, ne bo se moglo gledati. Darila se bodo izplačala na Vodnikov dan (2. febr.) l. 1864, kakor se je to tudi letos zgodilo.

d) Petdeset goldinarjev, ki jih je v ta namen sl. Koroška hranilnica darovala, za pet najboljših sestavkov, ki bodo v „družbinem Koledarčku za l. 1864“ tiskani, naj si bodo pripovednega ali podučnega zapopadka, vsacemu po deset goldinarjev. Ti sestavki naj obsegajo kacic 4—8 strani Koledarčkove oblike; sploh pa morajo tako pisani biti, da bodo zanimivi in podučni za priproste kmečke ljudi vsake starosti in vsacega spola. Predmet naj si vsak pisavec sam izvoli, samo toliko želi družbin odbor, da mu prideta med drugimi rečmi vsaj tudi eden ali dva krajša prav praktična gospodarska spiska.

Sestavki, pod d) razpisani, naj se pošljejo družbinemu odboru vsaj do 1. junija t. l., da se morejo v „družbinem koledarčku“ za l. 1864“ natisniti. Darila se bodo izplačala v prvem mesecu drugega polletja.

V Celovcu 26. februarja 1863.

Družbin odbor.

Duhovske zadeve.

* Kerška škofija: Č. g. Gros Juri je dobil faro Šent-Martin na Krapfeldu. Č. g. Rakeb Jožef je postavljen za začasn. kanonika v Velkovecu. Č. g. Valjavec Jožef gre za kaplana v Šent-Štefan pri Zili.

* Gorška nadškofija: Č. g. Marušič Jožef je poterjen katehet na c. k. normalki. Umerl je Zgombič Peter, kaplan v Gorijanskem. R. I. P.!

* Ljubljanska škofija: Č. g. Gogala Mih., mestni kaplan v Idrii, gre za namestnika v Harije. Č. g. Cvek Fil. za duh. pomočnika v spodnjo Idrijo. Č. g. Stupica Lor., fajmoštru v Godoviču, je privoljeno v pokoj se podati, in Godovič je 28. u. m. razpisan. Umerla sta: č. g. Šlakar Jan. Nep., c. k. šolski svetovavec in č. g. Šular Janez, fajmošter v Trebelnem. R. I. P.!

* Lavantinska škofija: Č. g. Fras Janez je prestavljen za kaplana v Ormuž. Č. g. Kleinšek Mih., dozda v počitku, je stopil zopet v službo za kaplana pri sv. Marii v Vurpergi. Umerl je č. g. Mulac Alojzi, fajmošter pri sv. Urbanu. R. I. P.!

* Teržaška škofija: Fara v Lovranu je podeljena č. g. Dukič Jan., fajmošter in dekan v Buzetu (Pinguente). Umerla sta: č. g. Marc Simon, fajm. pri sv. Lorencu v Daili in č. g. Mužina Miha, fajm. v Geminu. R. I. P.!